

Metodický klíč k programu

Senzibilizácia je prvá fáza osvojovania si nematerinského jazyka, kedy deti nenásilne vnímajú pre ne nový jazyk v čo najprirodzenejších situáciách. Počúvajú ho, sledujú mimiku, gestá, obrázky a prežívajú utvárané hrové a zmysluplné situácie. Týmto spôsobom si na jazyk zvykajú. Ich úlohou nie je hovoriť za každých okolností, ale byť schopnými počúvať, pozorovať a porozumieť tomu, čo sa okolo nich deje. Cieľom tejto fázy je 1. znížiť úzkosť z nového jazykového prostredia, 2. vytvoriť emocionálne prepojenie s nematerinským jazykom a 3. rozvíjať porozumenie základnej slovnej zásoby, komunikačným výrazom a situáciám.

Inklúzia je princíp, ktorý zabezpečuje, aby každé dieťa bez ohľadu na materinský jazyk alebo kultúrne prostredie, malo rovnakú príležitosť aktívneho začlenenia a zapojenia sa do aktivít a kolektívu. Cieľom je, aby sa všetky deti cítili vítané, pochopené a podporené v jazykovom i osobnostnom rozvoji.

Slovná zásoba je v jazykovom programe zameraná tematicky a rámcovo. Znamená to, že nie všetky slová musia byť vždy a bezpodmienečne v jednotlivých aktivitách použité. Od detí nevyžadujeme, aby sa ich museli učiť naspamäť, resp. ovládať v závere realizovaného programu. Rovnako to platí aj pre vetné väzby či frázy.

Každá skupina detí potrebuje iné posilnenie v jazykovo-komunikačných situáciách. Tomu slúžia jednotlivé aktivity usporiadané v postupnosti v každej lekcii. Postupnosť aktivít reflektuje vedecké poznatky a výskumné zistenia, ktoré vychádzajú z aktuálnych jazykových teórií a dlhoročných skúseností praxe v jazykovom vzdelávaní. Preto je potrebné mať na zreteli, že nie všetko je nutné prebrať, ak skupina má svoje vlastné tempo, pričom sa môže stať, že nebude možné ani prejsť celou lekciiou na jedenkrát. Rovnako môže nastať i opačná situácia. V tom prípade má učiteľ v poznámkach každej lekcii varianty aktivity a zároveň inšpiráciu, ktorá je vhodná pre vyššiu úroveň jazykovo-komunikačných spôsobilostí detí.

Objasňovanie novej slovnej zásoby

Ak učiteľ zistí, že deti niektorým slovám v texte príbehov a riekaniak nerozumejú sa učiteľ čo najviac musí opierať o vizuálnu oporu – napríklad ilustrácie, plagáty, obrázky. Tiež je vhodné využiť gestikuláciu, pantomímu, mimiku tváre a reálne prostredie.

Formulovanie inštrukcií a otázok

Učiteľ by mal formulovať otázky s ohľadom na jazykovo-komunikačnú úroveň detí. Začať vždy krátkymi a jednoduchými otázkami, napr. otázkami začínajúcimi sa opytovacími zámenami Aké je to? Ako sa volá? Ako chutí? Kde je to?